A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2024. október 4.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Joghatóság és a határozatok végrehajtása a polgári és kereskedelmi ügyekben – 1215/2012/EU rendelet – Az 1. cikk (1) bekezdése – Hatály – Polgári és kereskedelmi ügyek – Fogalom – A bűnüldöző hatóságok által lefoglalt és bírósági letétbe helyezett vagyontárgy kiadásához való alperesi hozzájárulás pótlása iránti eljárás – A 8. cikk 2. pontja – Beavatkozási kérelem – A »harmadik fél« fogalma”

A C-494/23. sz. [Mahá][i] ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság) a Bírósághoz 2023. augusztus 3-án érkezett, 2023. június 7-i határozatával terjesztett elő a

QE,

IJ

és

DP,

EB

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök (előadó), N. Wahl és M. L. Arastey Sahún bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: cseh.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a német kormány képviseletében J. Möller, M. Hellmann és J. Simon, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében S. Noë és K. Walkerová, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) 1. cikke (1) bekezdésének és 8. cikke 2. pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az egyrészről QE és IJ – két, Csehországban lakóhellyel rendelkező személy –, másrészről DP és EB – két, Franciaországban lakóhellyel rendelkező személy – között a QE és IJ által vásárolt és bírósági letétbe helyezett gépjármű kiadása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A Brüsszeli Egyezmény

3 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény (HL 1972. L 299., 32. o.; a továbbiakban: Brüsszeli Egyezmény) I. címe a következőképpen rendelkezik:

„Ezen egyezményt polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül.

[…]”

A 44/2001/EK rendelet

4 Az 1215/2012 rendelet által hatályon kívül helyezett és 2015. január 9-ig hatályban lévő, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.) 1. cikkének (1) bekezdése kimondta:

„E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. E rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre.”

Az 1215/2012 rendelet

5 Az 1215/2012 rendelet (10) preambulumbekezdése értelmében:

„E rendelet hatályának ki kell terjednie valamennyi jelentős polgári és kereskedelmi ügytípusra, eltekintve egyes, pontosan meghatározott ügyektől, […]”

6 E rendelet 1. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. Ez a rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, vagy az államnak a közhatalmi jogosítványai gyakorlása (acta iure imperii) során végrehajtott intézkedéseire vagy mulasztásaira vonatkozó felelősségre.”

7 Az említett rendelet 8. cikke szerint:

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy perelhető továbbá:

[…]

(2) harmadik félként szavatossággal vagy jótállással kapcsolatos vagy bármely más, harmadik fél perbevonásával folyó perben az eredeti eljárás bírósága előtt, kivéve, ha ezeket az eljárásokat kizárólag azzal a céllal indították, hogy a harmadik felet kivonják az ügyében egyébként joghatósággal rendelkező bíróság eljárása alól;

[…]”

8 Ugyanezen rendelet 26. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„E rendelet egyéb rendelkezései alapján fennálló joghatóságtól eltekintve, valamely tagállamnak az a bírósága rendelkezik joghatósággal, amely előtt az alperes perbe bocsátkozik. […]”

A cseh jog

A büntetőeljárásról szóló 141/1961. sz. törvény (a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv)

9 A zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) (a büntetőeljárásról szóló 141/1961. sz. törvény [a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv]) 80. §-ának (1) és (3) bekezdése kimondja:

„(1) Ha az átadott vagy lefoglalt tárgyra a további eljárás érdekében már nincs szükség, és ha az elkobzás vagy a lefoglalás nem jön tekintetbe, azt vissza kell szolgáltatni annak a személynek, aki azt átadta, illetve akitől lefoglalták. Ha más személy is igényt tart e tárgyra, azt annak a személynek kell kiadni, akinek a jogával kapcsolatban nem merül fel kétség. Kétség esetén a tárgyat letétbe kell helyezni, és az arra jogot formáló személyt polgári bírósághoz kell irányítani. […]

[…]

(3) Az [(1) bekezdésben] említett határozatot a tanácselnök, vagy – előzetes nyomozás keretében – az ügyészség vagy a rendőrség hozza meg. […]”

A polgári perrendtartásról szóló 99/1963. sz. törvény

10 A zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (a polgári perrendtartásról szóló 99/1963. sz. törvény) 88. §-ának d) pontja a következőképpen rendelkezik:

„A rendes bíróság helyett […] az a bíróság rendelkezik hatáskörrel a jogvita elbírálására, amely a letétbe helyezési eljárásban eljár, amennyiben olyan határozatról van szó, amely a letétbe helyezett tárgy kérelmezőnek való kiadását ellenző felet a kiadáshoz való hozzájárulásra kötelezi.”

A különleges bírósági eljárásokról szóló 292/2013. sz. törvény

11 A zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (a különleges bírósági eljárásokról szóló 292/2013. sz. törvény) IV. címének első szakasza a „Letétbe helyezési eljárás” címet viseli. E cím többek között e törvény 298. és 299. §-át foglalja magában.

12 Az említett törvény „Bírósági letétből való kiadás” című 298. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A bíróság a letétbe helyezett tárgyat erre irányuló kérelem alapján adja ki annak a személynek, aki számára a kiadást elrendelték. Ha a letétbe helyezésre amiatt került sor, mert azon személyen kívül, aki számára a kiadást elrendelték, más személy is igényt tart a tárgy letétből való kiadására, vagy mert valamely más olyan személy, akinek a hozzájárulása szükséges, nem járul hozzá az azon személy javára történő kiadáshoz, aki számára a kiadást elrendelték, a tárgy letétből való kiadásához valamennyi fél és azon személy hozzájárulása is szükséges, akinek a végrehajtással való egyet nem értése a letétbe helyezéshez vezetett. […]”

13 Ugyanezen törvénynek „A letétből való kiadáshoz szükséges hozzájárulás pótlása” című 299. §-a kimondja:

„(1) Ha a letétbe helyezett tárgy kiadásához szükséges hozzájárulás megadását megtagadják, azt jogerős bírósági határozat pótolhatja, amely kimondja, hogy annak, aki a kiadást ellenezte, hozzá kell járulnia a letétbe helyezett tárgynak a kérelmező részére történő kiadásához.

(2) A hozzájárulás (1) bekezdés szerinti pótlása tárgyában az a bíróság rendelkezik hatáskörrel, amely a letétbe helyezési eljárásban eljár.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 2017. augusztus 19-én QE és IJ 13 000 euró értékben vásárolt egy gépjárművet Németországban. 2017. szeptember 12-én a cseh rendőrség lefoglalta a gépjárművet azzal az indokkal, hogy azt feltehetőleg egy Franciaországban elkövetett lopás során használták. E lefoglalást követően e gépjárművet nem adták vissza QE és IJ részére, hanem bírósági letétbe helyezték az Okresní soud v Českých Budějovicíchnél (České Budějovice-i járásbíróság, Cseh Köztársaság), figyelemmel arra, hogy egy korábbi eljárásban DP és EB – két, Franciaországban lakóhellyel rendelkező személy – is bejelentette a gépjármű iránti igényét.

15 QE és IJ a bírósági letétbe helyezett vagyontárgy kiadása iránti kérelemmel fordult e bírósághoz. Mivel a cseh jog ilyen esetben valamennyi érintett személy hozzájárulását megköveteli, QE és IJ arra irányuló kérelmet is benyújtott, hogy az említett bíróság e kiadás céljából hozzon DP és EB hozzájárulását pótló határozatot. E kérelemről értesítették DP-t és EB-t, akik az előírt határidőn belül nem terjesztettek elő észrevételeket.

16 Az ügyben eljáró bíróság mint elsőfokú bíróság a hozzájárulás pótlása iránti kérelem elbírálását illetően megállapította a joghatóságának hiányát, lényegében úgy ítélve meg, hogy e joghatóságot csak az 1215/2012 rendelet 26. cikkének (1) bekezdése alapján lehetne megállapítani, azonban DP és EB alperesi minőségükben e bíróság előtt nem bocsátkoztak perbe.

17 A Krajský soud v Českých Budějovicích (České Budějovice-i regionális bíróság, Cseh Köztársaság), amelyhez QE és IJ fellebbezést nyújtott be, 2021. november 5-i végzésével az elsőfokú bíróság határozatát helybenhagyta.

18 QE és IJ e határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Nejvyšší soudhoz (legfelsőbb bíróság, Cseh Köztársaság), amely a kérdést előterjesztő bíróság, arra hivatkozva, hogy a hozzájárulás pótlására irányuló eljárás olyan különleges eljárás, amely nem a felek közötti anyagi jogi jogviszonyból ered, így az 1215/2012 rendelet rendelkezései nem alkalmazandók.

19 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy bizonyos megfontolások arra engednek következtetni, hogy a letétből való kiadáshoz szükséges hozzájárulás pótlására irányuló eljárás az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmába, következésképpen pedig e rendelet tárgyi hatálya alá tartozik. Így a letétbe helyezés célja, hogy polgári jogi per keretében minden kétséget eloszlasson azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az érintett személyek közül melyiknek lehet visszaszolgáltatni a tárgyat tulajdonjog vagy más jog alapján. Ezenkívül ezen eljárást, amely kontradiktórius jellegű, polgári eljárásjogi szabályok, pontosabban a különleges bírósági eljárásokra vonatkozó szabályok szabályozzák.

20 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor jelzi, hogy a szóban forgó eljárás járulékos jellege miatt az 1215/2012 rendelet alkalmazhatóságát illetően kétségek merülhetnek fel. Annak ellenére ugyanis, hogy a letétbe helyezési eljárás és a letétből való kiadáshoz szükséges hozzájárulás pótlására irányuló eljárás két különböző jellegű eljárás, a második eljárás fennállása szorosan függ a letétbe helyezési eljárástól.

21 A kérdést előterjesztő bíróság, miután emlékeztetett arra, hogy a cseh bíróságoknak a letétbe helyezési eljárásokkal kapcsolatos hatásköre a közhatalmi jogkörök bűnüldöző hatóságok általi gyakorlásán alapul, párhuzamot von a 2019. szeptember 18-i Riel ítélettel (C-47/18, EU:C:2019:754), amelyben a Bíróság kimondta, hogy a követelések fennállásának – e követelések fizetésképtelenségi eljárás keretében való nyilvántartásba vétele céljából történő – megállapítása iránti kereset közvetlenül a fizetésképtelenségi eljárásból származik, ahhoz szorosan kapcsolódik, és a fizetésképtelenségi eljárásokra vonatkozó jogon alapul.

22 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy ha elismernénk, hogy a letétből való kiadáshoz szükséges hozzájárulás pótlására irányuló eljárásokkal kapcsolatos joghatóságot az 1215/2012 rendeletben előírt joghatósági szabályok határozzák meg, akkor a letétbe helyezési eljárásban részt vevő felek esetleg arra lennének ösztönözve, hogy stratégiai magatartást tanúsítsanak abban az értelemben, hogy az eljárásban részt vevő egyes felek passzívak maradnának, és megvárnák, hogy az e rendelet 4. cikkében foglalt általános szabály értelmében a lakóhelyük szerinti bíróság előtt pereljék be őket.

23 A kérdést előterjesztő bíróságnak az 1215/2012 rendelet 8. cikke 2. pontjának értelmezését illetően is kétségei vannak, amely rendelkezés a harmadik fél perbevonásával folyó eljárásokra alkalmazandó joghatósági szabályokra vonatkozik, különösen mivel e rendelkezés több nyelvi változata is a „harmadik fél” és a „harmadik fél perbevonásával folyó per” fogalmára utal.

24 Amennyiben igenlő választ kell adni arra a kérdésre, hogy a letétből való kiadáshoz szükséges hozzájárulás pótlására irányuló eljárás az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmába tartozik-e, az előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy e rendelet 8. cikkének 2. pontja értelmezhető-e úgy, hogy e rendelkezés alkalmazandó az ilyen eljárásra.

25 E körülmények alapján a Nejvyšší soud (legfelsőbb bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni [az 1215/2012 rendelet] 1. cikkének (1) bekezdését, hogy az e rendelkezés értelmében vett »polgári és kereskedelmi ügy« fogalma lefedi a bírósági letétbe helyezett tárgy kiadásához szükséges alperesi hozzájárulás pótlása iránti eljárást, amely a büntetőeljárásban eljáró hatóság által lefoglalt tárgy letétbe helyezése miatt indított bírósági letéti eljáráshoz képest járulékos jellegűnek minősül?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén úgy kell-e értelmezni [az 1215/2012 rendelet] 8. cikkének 2. pontját, hogy e rendelkezés értelmében vett pernek minősül a bírósági letétbe helyezett tárgy kiadásához szükséges hozzájárulás pótlása iránti azon per, amelyet a letéti eljárásban részt vevő egyik fél indított az ezen eljárásban részt vevő másik fél ellen?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

26 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalma magában foglalja a letétbe helyezett tárgy kiadása iránti kérelem keretében az alperes hozzájárulásának pótlása iránti pert, amennyiben e per a bűnüldöző hatóságok által lefoglalt tárgy letétbe helyezésére irányuló eljáráshoz képest járulékos jellegű eljárás.

27 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy mivel az 1215/2012 rendelet hatályon kívül helyezi és felváltja a 44/2001 rendeletet, amely pedig a Brüsszeli Egyezmény helyébe lépett, a Bíróság által az utóbbi jogi aktusok rendelkezései tekintetében adott értelmezés az 1215/2012 rendeletre vonatkozóan is érvényes, amennyiben e rendelkezések „egyenértékűnek” tekinthetők (2022. június 30-i Allianz Elementar Versicherung ítélet, C-652/20, EU:C:2022:514, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 Ez a helyzet az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése esetében, amelynek értelmében e rendeletet „polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül […]”, mivel e rendelkezés egyenértékű a 44/2001 rendelet 1. cikkének (1) bekezdésével és a Brüsszeli Egyezmény 1. cikke első bekezdésének első mondatával.

29 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az 1215/2012 rendeletből a tagállamokra és az érdekelt személyekre nézve eredő jogok és kötelezettségek egyenlőségének és egységességének lehető legteljesebb biztosítása céljából a „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmát nem egyszerűen valamely érintett állam belső jogára való utalásként kell értelmezni. E fogalmat olyan önálló fogalomnak kell tekinteni, amelyet egyrészről e rendelet céljára és felépítésére, másrészről pedig a nemzeti jogrendszerek összességéből következő általános elvekre hivatkozással kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2020. május 7-i Rina ítélet, C-641/18, EU:C:2020:349, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. július 16-i Movic és társai ítélet, C-73/19, EU:C:2020:568, 33. pont).

30 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy bár egyes olyan jogviták, amelyekben valamely hatóság áll szemben egy magánszeméllyel, az 1215/2012 rendelet hatálya alá tartozhatnak, ha a bírósági jogorvoslati kérelem *iure gestionis* aktusokra vonatkozik, más a helyzet akkor, amikor a hatóság közhatalom gyakorlása keretében jár el (lásd ebben az értelemben: 2021. október 6-i TOTO és Vianini Lavori ítélet, C-581/20, EU:C:2021:808, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. december 22-i Eurelec Trading ítélet, C-98/22, EU:C:2022:1032, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 A peres felek valamelyike közhatalmi jogosítványainak megnyilvánulása ugyanis azáltal, hogy e fél a magánszemélyek közötti viszonyokban alkalmazandó általános jogi szabályokban előírtaktól eltérő jogkörrel rendelkezik, kizárja azt, hogy az ilyen jogvita az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” körébe tartozzon (2021. október 6-i TOTO és Vianini Lavori ítélet, C-581/20, EU:C:2021:808, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. december 22-i Eurelec Trading ítélet, C-98/22, EU:C:2022:1032, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 Annak eldöntése érdekében, hogy valamely ügy az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmába, és ezáltal e rendelet hatálya alá tartozik-e, meg kell határozni a peres felek között fennálló jogviszonyt és annak tárgyát, vagy meg kell vizsgálni az előterjesztett kereset alapját és megindításának szabályait (2021. október 6-i TOTO és Vianini Lavori ítélet, C-581/20, EU:C:2021:808, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2022. december 22-i Eurelec Trading ítélet, C-98/22, EU:C:2022:1032, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 Bár ezen értékelés elvégzése a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hasznosnak tűnik, hogy a Bíróság a hozzá benyújtott észrevételek fényében a figyelembe vehető tényezőket illetően bizonyos pontosításokkal szolgáljon.

34 Így a Bíróság már megállapította, hogy a „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmába tartozik az olyan jogvita, amely két vállalkozás között egy katonai művelethez szállított üzemanyagok zárolásának megszüntetésére irányuló eljárásban áll fenn, mivel az a tény, hogy bizonyos tevékenységek közcélokra irányulnak, önmagában nem elegendő ahhoz, hogy e tevékenységeket *iure imperii* végrehajtott tevékenységeknek lehessen minősíteni (lásd ebben az értelemben: 2020. szeptember 3-i Supreme Site Services és társai ítélet, C-186/19, EU:C:2020:638, 65. és 66. pont). A Bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy nem ez a helyzet az olyan kérelem esetében, amely arra irányul, hogy állapítsák meg a jövőbeli jogsértések fennállásának a szóban forgó hatóság tisztviselője által készített egyszerű jegyzőkönyvben való megállapítására vonatkozó hatáskört, mivel az ilyen kérelem valójában a magánszemélyek közötti jogviszonyokra alkalmazandó általános jog szabályaitól eltérő jogkörökre vonatkozik (2022. december 22-i Eurelec Trading ítélet, C-98/22, EU:C:2022:1032, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a bírósági letétből való kiadáshoz szükséges hozzájárulás pótlására irányuló kereset olyan eljárás, amely lehetővé teszi a letétből való kiadás iránti kérelemhez hiányzó alperesi hozzájárulás bírósági határozattal történő pótlását azon személy meghatározása érdekében, aki részére az igazságügyi hatóságnak a letétbe helyezett vagyontárgyat vissza kell szolgáltatnia.

36 Amint azt a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, e kereset, amelynek alapja a bűnüldöző hatóságok által elrendelt lefoglalási eljárás és a szóban forgó vagyontárgy letétbe helyezése iránti eljárás, a vagyontárgy bírósági letétből való kiadásának és visszaszolgáltatásának szükséges előfeltétele.

37 Ebből következik, hogy a hozzájárulás pótlása iránti eljárás mind tárgyára, mind jogalapjára tekintettel elválaszthatatlanul kapcsolódik a szóban forgó vagyontárgy bűnüldöző hatóságok általi lefoglalásához és ezt követő letétbe helyezéséhez, így azt nem lehet ezen eljárásoktól elvonatkoztatva vizsgálni.

38 Márpedig valamely vagyontárgy büntetőeljárás keretében történő lefoglalása és ezt követően bírósági letétbe helyezése a közhatalom jellegzetes megnyilvánulásait jelentik, különösen mivel ezekről a bűnüldöző hatóságok egyoldalúan döntenek, és ezek a jogvitában érintett felekre nézve kötelező erejűek.

39 Az ilyen jellegű jogvita ugyanis a peres felek valamelyike közhatalmi jogosítványainak megnyilvánulásából ered, mivel ez utóbbi hatalomgyakorlása túlmegy a magánszemélyek közötti viszonyokban alkalmazandó általános jogi szabályokon (lásd ebben az értelemben: 2007. február 15-i Lechouritou és társai ítélet, C-292/05, EU:C:2007:102, 34. pont).

40 Ebből következik, hogy a hozzájárulás pótlása iránti keresetet, mivel e kereset a bűnüldöző hatóságok által lefoglalt vagyontárgy bírósági letétbe helyezésével kapcsolatos járulékos – és az e letétből való kiadást megelőző – eljárásnak minősül, szintén a közhatalom gyakorlása megnyilvánulásának körébe tartozónak kell tekinteni.

41 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy ha valamely jogvita a tárgyánál fogva ki van zárva az 1215/2012 rendelet hatálya alól, egy olyan előzetes kérdés fennállása, amelyről a bíróságnak e jogvita eldöntése érdekében döntenie kell, e rendelet alkalmazását – bármi is legyen e kérdés tartalma – nem indokolhatja (lásd ebben az értelemben: 1991. július 25-i Rich ítélet, C-190/89, EU:C:1991:319, 26. pont).

42 Egyébként ellentétes lenne az 1215/2012 rendelet egyik célját képező jogbiztonság elvével az, ha e rendelet alkalmazhatósága valamely előzetes kérdés fennállásától függően változhatna (lásd ebben az értelemben: 2003. május 15-i Préservatrice foncière TIARD ítélet, C-266/01, EU:C:2003:282, 42. pont).

43 Ezen értelmezést nem kérdőjelezheti meg az sem, hogy ezen előzetes eljárás – a bűnüldöző hatóságok nélkül – magánszemélyek között zajlik, hogy az eljárás kontradiktórius jellegű, és hogy annak részletes szabályait a polgári eljárásjogi szabályok szabályozzák.

44 Az a tény ugyanis, hogy a bírósági letétből való kiadást kérelmező olyan intézkedés alapján lép fel, amely közhatalmi aktusból ered, elegendő ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy ezen eljárás – az alkalmazandó eljárási szabályok jellegétől függetlenül – az 1215/2012 rendelet hatálya alól ki van zárva. Az a körülmény, hogy a keresetet a kérdést előterjesztő bírósághoz polgári jellegű keresetként nyújtották be, mivel az annak meghatározására irányul, hogy a lefoglalt és letétbe helyezett tárgyat kinek kell visszaszolgáltatni, következésképpen nem releváns (lásd ebben az értelemben: 2007. február 15-i Lechouritou és társai ítélet, C-292/05, EU:C:2007:102, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 A fentiekre tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalma nem foglalja magában a letétbe helyezett tárgy kiadása iránti kérelem keretében az alperes hozzájárulásának pótlása iránti pert, amennyiben e per a bűnüldöző hatóságok által lefoglalt tárgy letétbe helyezésére irányuló eljáráshoz képest járulékos jellegű eljárás.

A második kérdésről

46 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

47 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikkének (1) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

az e rendelkezés értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalma nem foglalja magában a letétbe helyezett tárgy kiadása iránti kérelem keretében az alperes hozzájárulásának pótlása iránti pert, amennyiben e per a bűnüldöző hatóságok által lefoglalt tárgy letétbe helyezésére irányuló eljáráshoz képest járulékos jellegű eljárás.

Aláírások